

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО

Преди седмици станах с една година по-голям. Подготвям се за погорен клас. Само не знам кое е по-вълшебното училище. Дано се впиша в по-жизнена среда и оцелея. Миналата година беше доста по-различно и по-романтично. По това време на класното по български език направих опит да пиша необичайно. Емоционално приповдигнат и мисловно смутен влязох в клас неподготвен, но знанията от учителите по философия и психология ми помогнаха. Оценката беше добра.

Днес намерих онези страници с неравен почерк и наблюдавайки Егото си, поисках да поразкажа тогавашните мъчнотии и последвалото предизвикателство.

В дните след знаменателния, особено за мъжа, 80 годишен юбилей и публикуваната книга „Откровение и размисли“ блуждаещ драсках думи: юбилей, човек, верую, морал, личност, общество, философия, живот, комично, смирение, днес, цел... На другия ден ги погледнах, загледах се и без да искам дописвах по тях въпроси, аналитични мисли, интимни моменти, напористи желания, ежедневие и ето ги:

... Имам ли основание и смисъл да се вглеждам на тези години по-дълбоко в себе си без неудобство от евентуално изменящ се престиж?

През всяко ново десетилетие в изпитанията човек се старее да приема преминаването в „новото“ си тяло със „стария“ си дух. Духът в моменти не иска да приеме променената енергия на тялото. Азът не е подготвен за новото ежедневие, а хората не се интересуват от твоите преживявания.

Принцип на човешката мисъл и поведение след морала се явява съмнението, от което произтича скептицизмът и шокиращото безсилие на разума. Самият морал е нещо като познание – преплетени са човешкото и вярата.

Монтен пише, че не е лесно да беседваш с душата си...

Изкуството на себепознанието е трудно изкуство и вероятно в самия процес опознаваш своето его. Жаждата за признание и известност е израз на присъщата на човека суета, защото знаем, че и най-естественият и най-незначимият човек е изпитал тази жажда. Преминаването във вече особените години става период за оценка и вид старание.

Намерих и комичното от суетата: това, че за общината съм на 80 години е цивилизация; това, че имам дух на 40 годишен е Божия работа; това, че съм на 107 години и съм нямал власт, богатство или слава си е истина, но открива неповторимата истина за мен.

...Трябва да си признаем, че за повечето от нас всеотдайната Любов към себеподобните и единението с тях са едва изпълними. Вероятно това е заложено в човека като част от грехопадението...

Независимо от чувства, преживени години и написани съждения, Природата ме задължава да продължа да отговарям за себе си, за преобразуването на тяло и ум. Постепенно се прокрадва натежала умора, леност, пропускане на някои навици, намалено внимание, прикрита тъга.

Околният свят непрестанно спъва всеки видим и невидим стремеж на човека за Чистота, Добронамереност, Искреност, които не са приоритет в милата ни Родина за повечето хора, покварени от цивилизацията с напластена завист и егоизъм.

Ние сме изпълнени с несъвършенства до безчувственост.

Мъжът на прага на презрялата възраст няма да споделя лимита за харчове, няма да се моли за парче хляб, няма да носи завист и злоба, няма да откаже помощ на нуждаещия се, няма да занесе обидата в леглото си. Цялото битие в последните очаквани години от живота е обхванато от вяра, смиреност, грижа, помагане, тревога.

... Вярата е Божи дар. Вярата е психиката на човека. Вярата в Бог е от хилядолетия, защото Той съществува не във времето, а в неизменната и неподвижна вечност. Бог в себе си е пълна завършеност, защото за човека – и велик, и окаян – Бог му е скрит, но еднакъв към всичко, сътворено от Него. Само с приемането на Бог в себе си ти си воден към осъзнаване на своята тленност и вечност – изначалният Промисъл на Твореца като кръговрат в Природата, във Вселената.

Всеки човек е изключителен и по свой начин е предвидим в движението си по спиралата на видимия свят. Непредвидими са били само великите посветени на тази земя.

Преписах ги прилежно и моето ангелче ме подбутна да продължа. На страница бях написал достатъчно, най-ценното за мен през този юбилеен месец. А публикуваното изисква да е подредено, обвързващо, прилично за възприемане и пробуждащо интимност и чистота. Захванах се така, че това писание да го включа към Опитите ми.

Отново трябваше да приема освободеното писане. Убедих се, че трябва да се пише вълнуващо, но логично, с открита душа, но с личен морал, искрено с Верую, но без проповед, обяснително, но не дребнаво, ако може всичкото насъбрано в мен, но обосновано, със самочувствие, но и старание, с човешки възжеления, но с доброта и крайна позиция.

И се появи юбилейният Опит-есе „Преминаването“ с неизменните мои откровения и малко размисли.

За броженията, връхлетелите желания и колебания, творческото състояние и непретенциозността през този период днес написах тези редове, за да споделя неповторимото през следващите напрегнати дни, изпълнени с яростен труд.

И се „случи“ нещо небивало до сега.

Изпратих до почти всички линк за есето с писма, в които се извинявах, че „вероятно суетата и себелюбието съумяват да принизят честолюбието и човек наивно пожелава да сподели мига със себеподобни“. И допълвах честно – „Той има и смелост да изкаже с букви чувството за неговата истина при Преминаването от зряло в презряло десетилетие“.

След време получавах имейли и обаждания по телефона от хора, прочели публикуваното есе в библиотеката на познатия сайт, а други се изявяваха „деликатно“ като изгубени в ефира. Близки и приятели

добронамерено споделяха за „Преминаването“, едните плахо, другите по-ясно, мисли след сърдечни спомени, настроения или според тяхната възраст и ежедневието.

От техните думи проумявах, че моето някак необичайно, донякъде интересно и изненадващо за 80-те години писание, независимо от моите намерения и техните желания, не е по значимост истинско, класическо есе в литературата. Прочитах го отново и отново, но то си беше девствено и така си остана. И тогава си позволих да приема предизвикателството. Породи се хъс и оставаше само да следя пулса на амбицията.

Пак тръгнах по пътеката с други намерения, от друга камбанария.

Просветнаха *Опитите* на Монтен от преди 440 години и узрях – ако това е пореден Опит поне да е нещо прилично за съвременното. Отново преглеждах приетите в литературата норми за различните по вид есета. През главата ми минаваше, че може би има четящи мои приятели, които поглеждат на всяко мое писание само като занимание на ума. Лутах се по философски и социални тематика, като желанието ми беше в настоящето есе да няма повече Верую, Емоционалност, Интимност, личностни изяви за Морал.

Напористо търсене, ненамиране, нетърпение. Изплува Безчестието, естествено вдъхнато от Висшата светлина. Провокираща и болезнена тема за въплътеното безчестие в природата на човека, която проверих, че до сега не е разработвана в публикуван формат. Спокойно можех да започвам.

Придържах се към тезата – първопричина, принципна същност и следствие за многообразното вечно безчестие. Нахвърлях несподелени предишни съждения, подреждах примерна структура, укротявах емоция и познатата неудовлетвореност от написаното, изтривах неудачи, предпазвах се от тривиални мисли, търсех свежест от ежедневието, следях за зърното на философията и психологията, за анализа и синтеза, за стила, проверявах думите да са около 1500 броя – такива са правилата, изпращах текстове до двама от най-близките ми хора за намигване. Те ми помогнаха и благодарих, но искаха още повече, да се дообясняват позиции и обобщения, да се доизяснява състоянието на егото. Пак поглеждах към контура на планината, към въображаемия кладенец, през калейдскопа. Търсех чистота и права мисъл, мъдрост и истина в потока на многократни редакции и корекции.

Колкото и да бях напрегнат, убеден натиснах „сейф“ на моя пореден Опит – есето „Безчестието“. Изпитвах облекчение. Какъв Юбилей!

Изпратих писма да уведомя с линк за публикацията. Вече получавах приемливи думи, емоционални бележки само от половината близки и истински приятели, като някои ме притесниха с „които не го харесват, виждат себе си“. Вероятно се преплитаха и мнения по миналогодишната ми книга. Впечатлен, изказвах благодарност с думите, че приемам това само за тяхна моментна връзка между мисъл и чувство.

За пореден път през краткия си живот просветля необходимостта целенасочено и с дълбоко проникновение да премахна претенциите; да унищожа в себе си позволените ми очаквания за отзиви по есетата; за претенци към себе си, които, докосвайки наивно най-тежкия грях – гордостта, са и абсурдни претенции към Създателя. И... се осъзнах спасен, смирен. Колко естествено за душата и каква възможност да възприемаш и се наслаждаваш на Вселенския закон за равновесието.

Изминава година от изживените последни дни на моето безгрижие, на емоционално и искрено споделени мисли, без натрапчива околна среда, без натрапени медии, без уличен гняв. Година от връхлетелия вирусен страх сред неподготвени хора, изчезването на самодоволни усмивки, на спокойствието, на личната свобода. При мен се проявяваше с изгубени часове, ленив ентузиазъм и необичайно за мен безразличие. До колко и до кога ще съм този? Ще мога ли да се връщам към себе си?

Днес само живият до мен човек всява вълнения, мисли, желание да помогна, радост от деня. Единственото спасение!

Исках, едва ли не, Човечеството да е абстрактно, без настояща драма или бъдещо мъчително съществуване, да докосне временно Абсолюта и се смири пред Безвремието, пред Квантовия огън.

Всяко глобално разпространение на ужасни новини без видим изход беше плашещо. Денонощно „всезнаещи“ безпардонно се лепваха на екрана, от който неотменно всяка вечер изскачаха континенти, вируси, числа. Доброто беше скрито в разстлани се облаци, а страданията и изпитанията на Човека по нашата планета не свършваха и нямаше надежда лесно и скоро да приключат.

Няма как да приключат и аз – може би ще участвам в безрадостните години на човечеството и видя поне един край, ако е писано. Нали ще влизам в по-горен клас в училището на живота, а там на свобода виреят неуморните взаимоотношения и предизвикателства. В този вечен кръговрат се раждат амбициите и претенциите с насъщните величие и безумие, възход и падение – магиите и чудесата по спиралата на съществуването ни.

7 февруари 2021